

ДОКЛАД

относно годишните отчети на Съвместно предприятие ECSEL за финансовата 2016 година,
придружен от отговорите на Съвместното предприятие

(2017/C 426/04)

СЪДЪРЖАНИЕ

	Точки	Стр.
ВЪВЕДЕНИЕ	1-9	24
Създаване на Съвместното предприятие ECSEL	1-2	24
Управление	3-5	24
Цели:	6	24
Ресурси	7-9	24
СТАНОВИЩЕ	10-27	25
Становище относно надеждността на отчетите	11	25
Становище относно законосъобразността и редовността на приходите, свързани с отчетите	12	25
Становище с резерви относно законосъобразността и редовността на плащанията, свързани с отчетите	13-18	25
Основание за изразяване на становище с резерви относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите плащания	14-18	25
Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общо управление	19-21	26
Отговорност на одитора за извършване на одит на отчетите и на операциите, свързани с тях	22-26	26
БЮДЖЕТНО И ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ	28-32	27
Изпълнение на бюджета за 2016 г.	28	27
Изпълнение на многогодишния бюджет по Седма рамкова програма (7РП)	29	27
Изпълнение на многогодишния бюджет по програма „Хоризонт 2020“	30-32	27
ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ	33-34	27
Мониторинг на предварителното финансиране за проекти по 7РП	33	27
Конфликти на интереси	34	27
ПРИЛОЖЕНИЕ — ПРОСЛЕДЯВАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ВЪВ ВРЪЗКА С КОМЕНТАРИ ОТ ПРЕДХОДНИ ГОДИНИ . . .		29

ВЪВЕДЕНИЕ

Създаване на Съвместното предприятие ECSEL

1. Съвместно предприятие „Електронни компоненти и системи за водещи позиции на Европа“ (Съвместно предприятие ECSEL) със седалище в Брюксел е създадено през май 2014 г.⁽¹⁾ за периода до 31 декември 2024 г. Съвместното предприятие ECSEL заменя и е приемник на съвместните предприятия ENIAC и ARTEMIS, които официално приключват дейността си на 26 юни 2014 г. Съвместното предприятие ECSEL започва своята самостоятелна дейност на 27 юни 2014 г.
2. Съвместното предприятие ECSEL представлява публично-частно партньорство с цел научни изследвания в областта на наноелектрониката и вградените компютърни системи. Учредители на Съвместното предприятие са Европейският съюз, представляван от Комисията, държавите, участващи в ECSEL⁽²⁾, както и членове от промишления сектор, представлявани от сдруженията AENEAS, ARTEMIS-IA и EроSS, които представляват дружества и други научноизследователски организации, работещи в областта на вградените и кибер-физическите системи, интегрирането на интелигентни системи и микро- и наноелектроника.

Управление

3. Структурата на управление на Съвместното предприятие ECSEL включва управителен съвет, изпълнителен директор, съвет на публичните органи и съвета на частните членове.
4. Управителният съвет се състои от представители на членовете на Съвместното предприятие. Управителният съвет носи цялата отговорност за стратегическата ориентация и функционирането на Съвместното предприятие ECSEL и следи за изпълнението на неговите дейности. Изпълнителният директор отговаря за ежедневното управление на Съвместното предприятие.
5. Съветът на публичните органи се състои от представител на Комисията и по един представител на всяка от участващите държави в ECSEL. Той взема решения относно отпускането на публично финансиране на одобрените предложения. Съветът на частните членове се състои от представители на частните членове на Съвместното предприятие ECSEL и отговаря за изготвянето на неговата стратегическа програма в областта на научните изследвания и иновациите.

Цели:

6. Основната цел на Съвместното предприятие ECSEL е да допринесе за развитието в ЕС на силен и конкурентоспособен в световен мащаб промишлен сектор на електронни компоненти и системи. То има също така за цел да осигурява наличието на електронни компоненти и системи за ключовите пазари и за справяне с обществените предизвикателства, както и да поддържа и развива капацитета в Европа за производство на полупроводници и интелигентни системи. Съвместното предприятие се стреми да съгласува с държавите членки стратегиите за привличане на частни инвестиции и да допринесе за ефективността на публичното подпомагане, като се избягва ненужното дублиране и разпокъсаността на усилията и се улеснява включването на заинтересовани участници в научни изследвания и иновации.

Ресурси

7. Максималният размер на вноската на ЕС за дейностите на Съвместното предприятие ECSEL възлиза на 1,185 млрд. евро и се финансира по програма „Хоризонт 2020“⁽³⁾. Сума с най-малко близък на този размер следва да внесат и държавите, участващи в ECSEL⁽⁴⁾. Членовете на Съвместното предприятие от промишления сектор внасят средства, равни най-малко на 1,6575 млрд. евро⁽⁵⁾.
8. Административните разходи на Съвместното предприятие ECSEL се покриват от парични вноски от членовете с максимален размер 15,3 млн. евро от ЕС и 19,7 млн. евро от членовете от промишления сектор⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 561/2014 на Съвета от 6 май 2014 г. за създаване на Съвместно предприятие ECSEL (ОВ L 169, 7.6.2014 г., стр. 152).

⁽²⁾ Австрия, Белгия, България, Чешката република, Дания, Естония, Финландия, Франция, Германия, Гърция, Унгария, Ирландия, Израел, Италия, Латвия, Литва, Люксембург, Малта, Нидерландия, Норвегия, Полша, Португалия, Румъния, Словакия, Словения, Испания, Швеция и Обединеното кралство.

⁽³⁾ Член 3, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 561/2014.

⁽⁴⁾ Член 4, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 561/2014.

⁽⁵⁾ Член 4, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 561/2014.

⁽⁶⁾ Вж. член 16, параграф 2 от устава на Съвместното предприятие ECSEL (приложението към Регламент (ЕС) № 561/2014). В допълнение, за периода 2014—2017 г. с цел приключване на дейностите, предприети съгласно Регламент (ЕО) № 72/2008 на Съвета от 20 декември 2007 г. за създаване на Съвместно предприятие ENIAC (ОВ L 30, 4.2.2008 г., стр. 21) и Регламент (ЕО) № 74/2008 за създаване на Съвместно предприятие ARTEMIS (ОВ L 30, 4.2.2008 г., стр. 52), е необходимо да се изплатят следните вноски за административните разходи на Съвместното предприятие ECSEL: а) 2,050 млн. евро от ЕС; б) 1,430 млн. евро от сдружение AENEAS и в) 975 000 евро от сдружение ARTEMIS-IA.

9. През 2016 г. бюджетът за плащания за Съвместното предприятие ECSEL е бил 244 млн. евро (2015 г. — 161,5 млн. евро). Към 31 декември 2016 г. Съвместното предприятие е наброявало 29 служители (2015 г. — 28) ⁽⁷⁾.

СТАНОВИЩЕ

10. Сметната палата извърши одит на:

- a) отчетите на Съвместното предприятие, които се състоят от финансови отчети ⁽⁸⁾ и отчети за изпълнението на бюджета ⁽⁹⁾ за финансовата година, приключила на 31 декември 2016 г., и
- б) законосъобразността и редовността на операциите, свързани с тези отчети, съгласно член 287 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

Становище относно надеждността на отчетите

11. Сметната палата счита, че отчетите на Съвместното предприятие за годината, приключила на 31 декември 2016 г., дават вярна представа във всички съществени аспекти за неговото финансово състояние към 31 декември 2016 г., както и за резултатите от неговата дейност, паричните потоци и промените в нетните активи за приключилата на тази дата финансова година, в съответствие с разпоредбите на Финансовия регламент на Съвместното предприятие и счетоводните правила, приети от отговорния счетоводител на Комисията. Тези правила се основават на международно признатите счетоводни стандарти за публичния сектор.

Становище относно законосъобразността и редовността на приходите, свързани с отчетите

12. Сметната палата счита, че свързаните с отчетите приходи за годината, приключила на 31 декември 2016 г., са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти.

Становище с резерви относно законосъобразността и редовността на плащанията, свързани с отчетите

13. Сметната палата счита, че с изключение на възможните последици от въпросите, описани по-долу в точки 14—18, плащанията, свързани с отчетите за годината, приключила на 31 декември 2016 г., са законосъобразни и редовни във всички съществени отношения.

Основание за изразяване на становище с резерви относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите плащания

14. Съвместното предприятие ECSEL продължава изпълнението на проектите по 7РП на съвместните предприятия ARTEMIS и ENIAC. Плащанията по тези проекти, направени през 2016 г. от Съвместното предприятие ECSEL въз основа на сертификати за приемане на разходите, изготвени от националните финансиращи органи (НФО) на участващите в ECSEL държави членки, възлизат на 118 млн. евро и представляват 54 % от общия размер на оперативните плащания на Съвместното предприятие през 2016 г.

15. Сключените административни споразумения между съвместните предприятия ARTEMIS и ENIAC и НФО на държавите членки продължават да са в сила след сливането на тези две предприятия в Съвместното предприятие ECSEL. В съответствие с тези споразумения националните финансиращи органи извършват последващи одити на плащанията във връзка с проектите по 7РП от името на Съвместното предприятие. Стратегиите на съвместните предприятия ARTEMIS и ENIAC за последващи одити са разчитали в голяма степен на НФО за извършване на одит на заявленията за възстановяване на средства по проектите ⁽¹⁰⁾.

16. Съвместното предприятие ECSEL е предприело мерки за оценка на извършването на последващи одити от НФО и е получило писмени изявления от тях, в които същите декларират, че прилагането на националните процедури осигурява достатъчна увереност относно законосъобразността и редовността на операциите. Въпреки това значителните различия между методологиите и процедурите, които се използват от националните финансиращи органи, не позволяват на Съвместното предприятие ECSEL да изчислява единен надежден претеглен процент грешки или остатъчен процент грешки.

⁽⁷⁾ Допълнителна информация относно дейностите на Съвместното предприятие може да се намери на неговия уебсайт: <http://www.ecsel.eu/>.

⁽⁸⁾ Финансовите отчети включват счетоводен баланс, отчет за финансов резултат, отчет за паричните потоци, отчет за промените в нетните активи, обобщение на основните счетоводни политики и друга разяснителна информация.

⁽⁹⁾ Отчетите за изпълнението на бюджета се състоят от отчети, в които са агрегирани всички бюджетни операции, и разяснителна информация.

⁽¹⁰⁾ Съгласно стратегиите за последващ одит, приети от ARTEMIS и ENIAC, Съвместното предприятие трябва да извършва най-малко веднъж годишно оценка на това дали информацията, получена от държавите членки, предоставя достатъчно увереност относно редовността и законосъобразността на извършените операции.

17. Ето защо Сметната палата не е в състояние да формулира заключение относно това дали последващите одити са извършени ефективно и дали този ключов контрол предоставя достатъчна увереност по отношение на законосъобразността и редовността на операциите за проектите по 7РП⁽¹¹⁾.

18. Проблемът с разликите между методологиите и процедурите, които се използват от НФО, вече не е актуален за изпълнението на проектите по програма „Хоризонт 2020“, тъй като последващите одити ще се извършват от Съвместното предприятие ECSEL или от Комисията⁽¹²⁾.

Отговорност на ръководството и лицата, натоварени с общо управление

19. В съответствие с членове 310—325 от ДФЕС и Финансовия регламент на Съвместното предприятие, ръководството отговаря за изготвянето и представянето на отчетите въз основа на международно признатите счетоводни стандарти за публичния сектор, както и за законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции. Тази отговорност включва разработване, въвеждане и поддържане на система за вътрешен контрол, необходима за изготвянето и представянето на финансовите отчети, с цел те да не съдържат съществени неточности, независимо дали същите произтичат от измами или от грешки. Ръководството също така отговаря за осигуряване на съответствие на дейностите, финансовите операции и отразената във финансовите отчети информация с приложимата нормативна уредба. Ръководството на Съвместното предприятие носи крайната отговорност по отношение на законосъобразността и редовността на операциите, свързани с отчетите.

20. При изготвянето на отчетите ръководството следва да извърши оценка на способността на Съвместното предприятие да продължи да работи като действащо предприятие, да оповестява информация, свързана с принципа на действащо предприятие, ако е приложимо, и да използва счетоводно отчитане на база действащо предприятие.

21. Лицата, натоварени с общо управление, отговарят за контрола върху процедурата за финансово отчитане на Съвместното предприятие.

Отговорност на одитора за извършване на одит на отчетите и на операциите, свързани с тях

22. Целта на Сметната палата е да получи достатъчна увереност, че отчетите на Съвместното предприятие не са засегнати от съществени неточности и че свързаните с тях операции са законосъобразни и редовни. Въз основа на извършения одит Сметната палата също така следва да представи на Европейския парламент и на Съвета или на съответни други органи за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета Декларация за достоверност относно надеждността на отчетите, както и относно законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции. „Достатъчна увереност“ означава високо ниво на увереност, но това не представлява гаранция, че при одита винаги ще бъдат разкривани евентуалните съществени неточности или несъответствия с приложимата нормативна уредба, които могат да се дължат на измами или на грешки. Тези неточности или несъответствия се считат за съществени, ако може разумно да се очаква, че индивидуално или взети заедно могат да повлияят на икономическите решения, които потребителите ще вземат въз основа на тези отчети.

23. Одитът включва прилагане на процедури за получаване на одитни доказателства относно съдържащите се в отчетите суми и оповестявания, както и относно законосъобразността и редовността на операциите, свързани с отчетите. Избраните одитни процедури зависят от преценката на одитора, която се основава на оценка на риска от съществени неточности в отчетите и на риска от съществено несъответствие на операциите с изискванията на правната рамка на Европейския съюз, независимо дали това се дължи на измами или на грешки. При извършването на подобна оценка на риска се взема предвид вътрешният контрол, необходим за изготвянето и вярното представяне на отчетите, както и за осигуряването на законосъобразност и редовност на операциите, свързани с отчетите, с оглед разработване на подходящи за обстоятелствата одитни процедури, но не с цел изразяване на становище относно ефективността на вътрешния контрол. Одитът включва също така оценка на уместността на използваните счетоводни политики и основателността на счетоводните разчети, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне на отчетите.

24. В областта на приходите Сметната палата проверява субсидията, получена от Комисията, и прави преглед на процедурите на Съвместното предприятие за събиране на такси и други приходи, ако е приложимо.

25. В областта на разходите Сметната палата проверява операциите по извършване на плащания, след като разходите са били извършени, вписани и приети. Тази проверка включва всички категории плащания (в т.ч. тези за закупуване на активи) към момента на тяхното извършване.

⁽¹¹⁾ Вж. също глава 9 от Годишния отчет за дейността на Съвместното предприятие ECSEL за 2016 г.

⁽¹²⁾ Член 13 от Регламент (ЕС) № 561/2014 на Съвета.

26. При изготвянето на настоящия доклад и на Декларацията за достоверност Сметната палата взе предвид резултатите от одита на отчетите на Съвместното предприятие, извършен от независим външен одитор, в съответствие с член 208, параграф 4 от Финансовия регламент на ЕС⁽¹³⁾.

27. Изложените по-долу коментари не са в противоречие с изразеното от Сметната палата становище.

БЮДЖЕТНО И ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ

Изпълнение на бюджета за 2016 г.

28. Като се вземат предвид неизползваните бюджетни кредити за плащания от предходни години (1,6 млн. евро), окончателният бюджет за изпълнение на дейността за 2016 г. включва бюджетни кредити за поети задължения в размер на 169,3 млн. евро и бюджетни кредити за плащания в размер на 245,6 млн. евро. Степента на усвояване на бюджетните кредити за поемане на задължения и извършване на плащания е съответно 99 % и 91 %.

Изпълнение на многогодишния бюджет по Седма рамкова програма (7РП)

29. Към момента на прекратяване на дейността на Съвместните предприятия ARTEMIS и ENIAC (юни 2014 г.) поетите от тях задължения са в размер на 623 млн. евро (ARTEMIS — 181 млн. евро и ENIAC — 442 млн. евро) за оперативни дейности, които следва да се финансират по 7РП. Към края на 2016 г. съответните плащания, вписани в отчетите на Съвместно предприятие ECSEL, са в размер на 411 млн. евро (ARTEMIS — 132 млн. евро и ENIAC — 279 млн. евро).

Изпълнение на многогодишния бюджет по програма „Хоризонт 2020“

30. От общо 1,185 млрд. евро от средствата по „Хоризонт 2020“, предназначени за Съвместното предприятие ECSEL, до края на 2016 г. Съвместното предприятие е поело задължения в размер на 415 млн. евро и е извършило плащания в размер на 156 млн. евро (13 % от заделените средства) за изпълнението на първата група проекти.

31. 28-те държави, участващи в ECSEL, са длъжни да финансират оперативните разходи на Съвместното предприятие ECSEL с вноски в размер най-малко на 1,170 млрд. евро. До края на 2016 г. участващите държави, които са представили свои оферти в поканите за представяне на предложения за годините 2014, 2015 и 2016 (съответно 19, 21 и 24 държави), са поели задължения за 371 млн. евро и са извършили плащания в размер на 56,8 млн. евро (4,9 % от общия размер на задължителните вноски). Независимо от ранния етап на изпълнение на проектите по програма „Хоризонт 2020“, ниското ниво на вноските от участващите държави е свързано с факта, че някои от тях признават и отчитат разходи едва след приключване на проектите, които подпомагат.

32. Към края на 2016 г. Съвместното предприятие е изчислило, че от 1,6575 млрд. евро, които членовете от промишления сектор следва да внесат за дейностите на Съвместното предприятие, членовете са направили непарични вноски в размер на 202 млн. евро, докато паричната вноска на ЕС в размер на 264 млн. евро.

ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ

Мониторинг на предварителното финансиране за проекти по 7РП

33. През 2012 г. Съвместното предприятие е информирано за провеждането на процедури по несъстоятелност по отношение на двама бенефициенти, но преди 2016 г. не е направило опити да си възстанови предварително платените суми, с които е финансирало тези бенефициенти. Към този момент (2016 г.) процедурите по несъстоятелност вече са били приключени и Съвместното предприятие е трябвало да се откаже от събирането на дължими авансови средства в размер на 230 000 евро.

Конфликти на интереси

34. Съвместното предприятие ECSEL е приело правила относно предотвратяването и управлението на конфликтите на интереси с цел смекчаване на рисковете, свързани с неговата управленска структура. Въпреки това през 2016 г. Съвместното предприятие не е прилагало тези правила по последователен начин. Вътрешният регистър на декларациите за наличие на конфликти на интереси не е бил воден съгласно вътрешните насоки, нито е бил предмет на редовно обновяване на данните.

⁽¹³⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

Настоящият доклад беше приет от Одитен състав IV с ръководител Baudilio TOMÉ MUGURUZA — член на Сметната палата, в Люксембург на заседанието му от 3 октомври 2017 г.

За Сметната палата

Klaus-Heiner LEHNE

Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ

Проследяване на изпълнението във връзка с коментари от предходни години

Година	Коментар на ЕСП	Етап на изпълнение на корективните действия (Завършени/Текущи/Предстоящи)
	<i>Стратегия за борба с измамите</i>	
2015 г.	Съгласно финансовите правила на Съвместното предприятие бюджетът му следва да се изпълнява при спазване на стандарти за ефективен и ефикасен вътрешен контрол, в т.ч. предотвратяване, разкриване, коригиране и проследяване на случаите на измами и нередности ⁽¹⁾. След приемането на стратегията за борба с измамите от Комисията през юни 2011 г. първата обща стратегия за борба с измамите в областта на изследванията е приета през юли 2012 г., и е актуализирана през март 2015 г. така че да отрази промените, въведени от програма „Хоризонт 2020“ ⁽²⁾. Стратегията за борба с измамите в областта на изследванията включва и план за действие, който следва да се изпълнява от съвместните предприятия, работещи в областта на научните изследвания. Съвместно предприятие ECSEL вече е въвел процедури за вътрешен контрол, за да получи достатъчна увереност по отношение на предотвратяването и разкриването на случаите на измами и нередности (предварителни проверки на плащанията, политика в областта на конфликтите на интереси и последващи одити на крайните бенефициенти, получаващи безвъзмездна финансова помощ). Планът за изпълнение на Съвместно предприятие ECSEL относно борбата с измамите е приет на 11 ноември 2016 г. и в момента е в процес на прилагане.	Текущи
	<i>Конфликти на интереси</i>	
2015 г.	През юли 2015 г. Комисията е изготвила указания за съвместните предприятия, свързани с правила за конфликт на интереси. Тези указания съдържат единен образец за декларация за липса на конфликт на интереси, който Съвместното предприятие следва да включи в процедурите си.	Завършени

⁽¹⁾ Член 12 от финансовите правила на Съвместно предприятие ECSEL.

⁽²⁾ Например създаването на Общия център за подкрепа с централизирана одитна служба и хармонизирани работни процедури за органите на ЕС в областта на научните изследвания.

ОТГОВОР НА СЪВМЕСТНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ

16. Съвместното предприятие ECSEL изтъква, че този въпрос е свързан с правната рамка на Седма рамкова програма (7РП), ето защо не се корени в дейността на предприятието. Както и през 2015 г., през януари 2017 г. Съвместното предприятие предприе обстойна оценка на националните системи за гарантиране за 2016 г. въз основа на 1656 сертификата след приключване на проект и 610 одитни сертификати, изпратени от националните финансиращи органи (НФО) за проекти, финансирани по 7РП. Освен това от януари 2017 г. Съвместното предприятие ECSEL прикани националните органи да предоставят годишна декларация за достоверност. Получихме 21 декларации, което съставлява 97,97 % от финансирането, и заключихме, че докладът от одита и декларациите гарантират в разумни граници финансовите интереси на членуващите в съвместното предприятие.

33. Изпадането в несъстоятелност на двама от бенефициентите е наследено от Съвместно предприятие ENIAC и се случи преди включването му в Съвместно предприятие ECSEL. През септември 2015 г. Съвместно предприятие ECSEL въведе процедура за случаи на неплатежоспособност или несъстоятелност за бенефициенти по споразумения за безвъзмездни средства по ENIAC или ARTEMIS. В процедурата са посочени конкретните стъпки, които е необходимо да се предприемат, и съответния срок, който следва да се спазва, когато са докладвани случаи на неплатежоспособност или несъстоятелност, като за това са уведомени и националните финансиращи органи (НФО). За деветте години от съществуването на Artemis и ENIAC, от общо 3 000 бенефициенти са докладвани само 16 случая на несъстоятелност, шест от които не са получили плащания, на пет е изпратен сертификат за приключване на проекта, а последните пет предоставиха доказателства посредством технически доклади, че са провели достатъчен брой дейности.

34. В протоколите от заседанията на Управителния съвет се записват всички деклариращи от делегатите конфликти на интереси: тези стандартни документи се въвеждат в регистъра. В бъдеще, когато делегат декларира конфликт на интерес, в протокола ще бъде отразено също така дали въпросният делегат се е въздържал от коментари и гласуване по обявената за конфликтна тема.
